

5. Gmurzyńska E., Morek R. Mediacja. Teoria i praktyka / E. Gmurzyńska, R. Morek. – Warszawa : C.H. Beck, 2018. – 328 s.
6. Kressel K. Mediacja / K. Kressel // Conflict Resolution. Teoria i praktyka / eds. M. Deutsch, P. T. Coleman. – Kraków, 2005. – S. 212–234.

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МОРСЬКОГО ФЛОТУ В ПІДГОТОВЦІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

А. М. Гузь

Херсонська державна морська академія

м. Одеса

Підготовка майбутніх фахівців морського флоту є складним процесом, який вимагає високого рівня професіоналізму, відповідальності та адаптивності. Готовність до професійної діяльності визначається не лише академічною успішністю, а й сформованістю професійних компетентностей, психологічною готовністю до роботи в екстремальних умовах та здатністю до міжособистісної взаємодії в міжнародному середовищі [3, с. 99].

У контексті сучасної морської освіти доцільно говорити про інтегрований підхід до формування готовності, який охоплює когнітивний, операційно-діяльнісний, мотиваційно-ціннісний та особистісно-психологічний компоненти [6, с. 112].

Ключову роль відіграє компетентнісний підхід, закладений у Конвенції STCW (1978/2010), де особлива увага приділяється практичній складовій навчання, симуляційним вправам, психологічній стійкості та лідерським якостям [8].

З огляду на специфіку морської професії, майбутні судноводії, механіки та електромеханіки мають володіти такими якостями, як:

- здатність до прийняття відповідальних рішень в умовах невизначеності;

- високий рівень стресостійкості [1, с. 142];
- комунікативна компетентність англійською мовою;
- навички командної роботи;
- технічна грамотність;
- знання стандартів безпеки та екологічних норм [2, с. 14].

Процес підготовки курсантів передбачає поєднання теоретичного навчання з практичною підготовкою на тренажерах, суднах-практиках, а також розвиток особистісних якостей через виховну роботу, роботу з психологами, участь у тренінгах [7, с. 122].

Особливу увагу слід приділити мотиваційному компоненту готовності: курсант повинен усвідомлювати значущість майбутньої професії, мати позитивне ставлення до неї, орієнтуватися на високі професійні стандарти [6, с. 114].

Однією з актуальних тенденцій є впровадження цифрових технологій, зокрема віртуальної реальності (VR) [4, с. 54]. і доповненої реальності (AR), що значно підвищує рівень підготовки, забезпечуючи імітацію реальних умов роботи на судні без ризику для життя [5, с. 45].

На формування готовності до професійної діяльності також впливають соціокультурні чинники, організаційна структура освітнього процесу, якість педагогічного супроводу, а також здатність курсантів до саморозвитку та критичного мислення [3, с. 102].

Висновки. Готовність до професійної діяльності майбутніх фахівців морського флоту є результатом цілісного педагогічного процесу, що передбачає розвиток знань, навичок, особистісних якостей та ціннісних орієнтацій. Удосконалення змісту навчання, застосування сучасних технологій, акцент на практичну підготовку та психолого-педагогічну підтримку сприяють підвищенню ефективності професійної підготовки та конкурентоспроможності випускників на міжнародному ринку праці [2, с. 16].

Список використаних джерел

1. Балл Г. А. Психологическая готовность к деятельности: теоретические подходы и практические решения. Київ : Наук. думка, 2006. 224 с.
2. Бугайчук К. Л. Сучасні підходи до підготовки фахівців морського транспорту в умовах цифрової трансформації. Вісник морського транспорту. 2018. № 3(45). С. 12–18.
3. Васильєв С. Г., Підлісний, І. М. Формування професійної компетентності курсантів морських ЗВО. Педагогіка і психологія професійної освіти. 2021. № 1. С. 98–104.
4. Гузь А. М. Вплив технологій віртуальної реальності на якість сертифікаційної підготовки в морській освіті. Збірник наукових праць «Педагогічні науки», № 106, С. 52-59.
5. Коваленко О. І. Використання VR-технологій у підготовці морських фахівців. Освітні технології. 2020. № 4(32). С. 44–49.
6. Лозова В. І. Теоретико-методичні основи формування готовності до професійної діяльності. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2015. 267 с.
7. Савченко Л. М. Професійна готовність курсантів морських ЗВО: педагогічні умови формування. Педагогічний дискурс. 2022. Вип. 31. С. 120–126.
8. International Maritime Organization (IMO). STCW Convention and Code. London : IMO Publishing, 2010.

ТЕОРЕТИЧНІ І ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ:

ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ

М.Й. Дмитренко

доктор філософських наук, професор

Л.І. Юрченко

доктор філософських наук, професор

Національний університет цивільного захисту України

м. Черкаси